

Rede voorzitter

Voorjaarsvergadering Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging

"Het onderwerp van vanmiddag is het toekomstige bosbouwbeleid van het Rijk. De bedoeling is om vandaag te komen tot een open uitwisseling van informatie en gedachten. De beleidsplannen van het Rijk die vanmiddag gepresenteerd worden, verkeren nog in het stadium van uitkristaliseren. Dit houdt in dat wij, leden van de KNBV, vanmiddag de kans krijgen om te reageren op gedachten-in-woording. U mag derhalve verwachten dat naar onze aanvullingen, kritiek en suggesties geluisterd zal worden.

Het Rijksbeleid moet niet tot in detail regelgevend zijn. Het beleid moet gericht zijn op het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van de bosbouwsector en het moet voorwaarde en ruimte scheppend zijn. Ruimte scheppend zowel letterlijk als figuurlijk. Er moet meer ruimte komen voor nieuw bos, voor nieuwe gedachten, voor frisse ideeën, voor bosbouw. Het woord bosbouw zegt het al. Bouw betekent constructief bezig zijn, bezig zijn met de toekomst.

Voor zover ik heb begrepen staat ons bosbouwers een trendbreuk te wachten. Het toekomstige Rijksbosbouwbeleid zal vooral richtinggevend zijn en zich minder met details bezighouden. Details die tot nu toe veelal een verlamdend effect hadden op

het denken en handelen van de gehele bosbouwsector. Met andere woorden, ik hoop en verwacht dat het bosbouwbedrijfsleven meer ruimte krijgt en het daardoor weer (laat ik het maar simpel zeggen) leuk wordt om bosbouwer in Nederland te zijn.

De belangstelling voor het toekomstige Rijksbosbouwbeleid blijkt uit het grote aantal aanmeldingen voor vanmiddag. Zo'n 150 personen zullen vanmiddag aanwezig zijn, waaronder leden van de Bosraad, van verschillende Provinciale Staten en enkele Tweede Kamerleden.

U hoort het, enig optimisme mijnerzijds, maar toch een kritische kanttekening. Een toekomstig Rijksbosbouwbeleid met als uitgangsgedachte vooral richtinggevend te zijn, vergt veel kennis en kunde van de ambtenaren die een dergelijk beleid moeten uitdragen en daarnaast een ontvankelijke bosbouwpraktijk. Goede verstandhoudingen en onderling vertrouwen is daarbij een voorwaarde.

Het zal een ieder duidelijk zijn dat daar nog hard aan gewerkt moet worden. Goede verstandhoudingen en onderling vertrouwen ontstaan alleen indien personen langere tijd met elkaar samenwerken en elkaars deskundigheid en integriteit leren waarderen. Welnu, het Rijk heeft dit proces de afgelopen tien jaar volstrekt onmogelijk gemaakt. Om de twee jaar is er opnieuw gereorganiseerd. Nieuwe ambtenaren met nieuwe opvattingen op nieuwe posten.

In de wandelgangen wordt ge-

sproken over een decentralisatie van NBLF tot op provinciaal niveau. Dus: wederom nieuwe ambtenaren met mogelijk geheel nieuwe gedachten daar verwacht mag worden dat elke provincie toch wel een eigen interpretatie zal geven aan het toekomstige Rijksbosbouwbeleid. Vooral de deskundigheid van het provinciaal apparaat is een groot zorgpunt.

De bosbouwsector heeft ruim voldoende signalen afgegeven dat een nieuwe reorganisatie en zeer zeker een verdere afbouw en decentralisatie van NBLF, ongewenst is. Maar dezelfde wandelgangen geven aan dat verder protesteren tegen deze decentralisatie geen zin heeft. Een gepasseerd station heet dat. Als dit zo mocht zijn, dan dient alle aandacht erop gericht te zijn de huidige deskundigheid die nog binnen NBLF aanwezig is niet verloren te laten gaan door de provinciale versnippering.

Dit houdt enerzijds in dat de huidige bosbouwkundige ambtenaren van het ministerie op een verantwoorde wijze herplaatst worden, waardoor zij óók in de toekomst met kennis en kunde bosgericht werkzaam kunnen blijven. Anderzijds moet er vermeden worden dat geïsoleerde provinciale eilandjes ontstaan. Er moeten hechte en duidelijke lijnen blijven bestaan tussen de beleidsdirectie NBLF Den Haag en de provincies en tussen de provinciale bosbouwkundigen onderling.

Als de overheid zelf niet de nodige organisatorische rust heeft om

het toekomstig bosbouwbeleid met succes te implementeren, dan is hier een taak weggelegd voor het bosbouwbedrijfsleven. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het Bosschap inzake subsidieregelingen. Het is zelfs denkbaar dat er weer gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid en stabiliteit van het Staatsbosbeheer.

Voor velen van ons was het Rijksbosbouwbeleid van de afgelopen tien jaar een teleurstelling. Het kan en moet beter. Eén ding is mij echter duidelijk: wil het beter worden dan moet de gehele bosbouwsector, in dit stadium, NBLF ondersteunen. Die steun is vooral gewenst bij het opstellen van het nieuwe Bosbeleidsplan en om het plan geaccepteerd en gefinancierd te krijgen door ambtelijk en politiek Den Haag.

Als gedacht en gesproken wordt over een nieuw bosbouwbeleid, dan ontstaat er ogenblikkelijk een discussie over geld. Meer geld voor de financiering van de niet marktbaar natuur-, milieu- en recreatiefuncties van het bos.

Ik weet dat ik nu platgetreden paden bega, maar dat maakt de opmerking niet minder waar. Een bijkomend feit is namelijk dat onze bospaden per jaar 200 miljoen keer door bosminnend Nederland worden platgereden. Hiermee wil ik aangeven dat realisatie van een bosbouwbeleid niet alleen de verantwoordelijkheid is van de steeds smaller wordende financiële schouders van één Ministerie, te weten het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, maar dat bosbouw evenzeer de verantwoordelijkheid van VROM en Economische Zaken is.

Bosbouw, recreatie en toerisme gaan hand in hand. Daarvan moeten wij ons als bosbouwers meer bewust zijn, er meer naar handelen, maar dit gegeven ook meer onder de aandacht bren-

gen van het publiek en de politiek. Mijns insziens zal de recreatieve functie, in ons dichtbevolkte en geïndustrialiseerde land, steeds belangrijker worden en mogelijk wordt het zelfs de belangrijkste functie van het bestaande bos.

In dit kader kan ik u meedelen dat de Stichting Probos dit najaar is opgericht door het Bosschap, de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, het Staatsbosbeheer, de Stichting Bos en Hout, de Stichting Recreatie en de KNBV. Plaatsvervangend voorzitter is Herman v.d. Meiden. Gezocht wordt naar een voorzitter met een professionele PR-achtergrond. Zonder twijfel zal Probos zowel de politiek als het publiek duidelijk maken dat bos en recreatie hand in hand gaan. Mocht u, als lid van de KNBV, benaderd worden door de pers dan is het van belang dat u goed voorbereid bent. De PR-deskundigen van Probos zijn gaarne bereid waar nuttig en nodig, behulpzaam te zijn.

In januari van dit jaar werd het advies van de Commissie Bosuitbreiding, geheten "Goede Gronden voor nieuw bos" openbaar. De commissie doet 26 aanbevelingen om te komen tot 50.000 ha "extra" nieuw bos. Het zijn zeer concrete aanbevelingen terwijl tevens wordt aangegeven hoe een en ander financieel gerealiseerd kan worden.

Het voorwoord van de voorzitter Rauwenhoff eindigt met de eenvoudige doch duidelijke zinnen: "Extra bosuitbreiding in Nederland is maar gedeeltelijk een kwestie van geld. Het is vooral een kwestie van politieke keuzen". Gezien de vele positieve reacties op het advies, ook van de verschillende Ministeries en politici mag verwacht worden dat het advies een stimulans zal zijn voor de verdere bosuitbreiding.

Een van de belangrijkste motieven voor bosuitbreiding is de behoefte aan meer hout. Theoretisch gezien is het dringend gewenst dat Nederland haar zelfvoorzieningsgraad verbetert. Praktisch gezien raakt de boseigenaar zijn/haar hout niet kwijt of alleen tegen uitermate onaantrekkelijke prijzen. Al twintig jaar zeggen we dat het volgend jaar beter moet worden. Al twintig jaar wordt het volgend jaar slechter.

Eén van de leuke eigenschappen van bos is dat het flexibel is. Slechte tijden in houtprijzen kunnen overbrugd worden door omloopverlenging en een extra dunning. Maar we zijn nu in de situatie beland dat, door het achterblijven van de houtvelling, de bossen een te hoge houtvoorraad dreigen te krijgen en de boseigenaar het financieel nog moeilijker heeft. Door slechte prijzen van de eindproducten verkeert de houtverwerkende industrie in onze regio in grote problemen.

Bedrijven dreigen failliet te gaan en daardoor te verdwijnen. Dit is zondermeer een verontrustende ontwikkeling met mogelijk ernstige repercussies voor afzet en prijzen gedurende vele jaren. Alle ingrediënten zijn aanwezig om in een negatieve spiraal terecht te komen. Er zal de komende tijd veel aandacht besteed moeten worden aan het voorkomen van een dergelijke spiraal. Gezamenlijke aandacht van overheid, de bosbouwsector en de houtverwerkende industrie. De huidige slechte vooruitzichten voor de houtafzet zouden het brede draagvlak, dat nodig is om te komen tot substantiële bosuitbreiding, ernstig kunnen ondermijnen. Dit geldt in het bijzonder voor de met name op houtproductie gerichte bebossing van overtollige landbouwgronden. Meer en beter bos vergt meer en

betere kennis. Kennis wordt in hoge mate verkregen door onderzoek. Onderzoek dat de praktijk ondersteunt in haar functioneren, zowel vandaag maar zeer zeker ook morgen. Tot enkele jaren geleden heeft de Dorschkamp duidelijk aan deze wens voldaan. De praktijk wist de Dorschkamp te vinden en omgekeerd. De kwaliteit van de Dorschkamp als onderzoeksinstelling stond ook internationaal in hoog aanzien.

Toen in 1990 het voornemen bekend werd gemaakt van de op handen zijnde fusie tussen de Dorschkamp en het RIN is door velen op het gevaar gewezen dat dit ten koste zou kunnen gaan van de kwaliteit van het onderzoek voor bosbouw en stedelijk groen.

De signalen die ons thans bereiken vanuit het IBN geven aan dat de fusie moeizaam verloopt en dat met name de voormalige medewerkers van de Dorschkamp het moeilijk hebben. In een periode van twee jaar is 20 procent van de voormalige Dorschkamp medewerkers om de één of andere reden vertrokken en hun plaatsen zijn niet meer ingevuld. Vooral de voor de bosbouwpraktijk belangrijke secties als groei en opbrengst, veredeling en selectie, ziekten en plagen, weefselweek en bosbodemkunde worden met de ondergang bedreigd.

Deze secties zijn nu al onder de 'kritische massa grens' gekomen. Als één of meerdere van deze klassieke secties wegvallen, zal de levensvatbaarheid van de

overige secties worden aange-
tast.

Als het Rijk streeft naar veel meer bos en verbetering van de functie vervulling van het huidige bos, dan rijmt dit streven niet met het gelijktijdig laten aftakelen van het bosbouwkundig onderzoek. Mijns inziens wordt het tijd dat de bosbouwsector een krachtig signaal afgeeft dat de ontwikkelingen binnen het IBN zeer nadelig zijn voor de bossen en de bosbouwsector.

"In de verwachting dat wij een plezierige en nuttige ledenvergadering hebben en een middag vol interessante vragen en antwoorden, verklaar ik hiermee de voorjaars-ledenvergadering voor geopend."

Veelzijdig in bosbouw

Inbos Tonsel is uw erkende en veelzijdige bosbouwspecialist. Onze experts zorgen voor de ontwikkeling en uitvoering van plannen op het gebied van: landschapsinrichting, bossen, recreatiegebieden, natuurterreinen en landgoederen. Bossen en landschapsbeplantingen worden in eigen beheer gekweekt. Goede herkomsten en hoge selectie-criteria waarborgen een uitstekende kwaliteit. Om te komen tot bosbouwkundig en landschappelijk verantwoorde projecten met hoge ruimtelijke- en ecologische kwaliteiten, is een integrale planvorming noodzakelijk. Inbos Tonsel verzorgt derhalve desgewenst de totale projectvoorbereiding vanaf de planvorming tot en met de uitvoering van het beheer. Her praktische en veelzijdige dienstenpakket van Inbos Tonsel wordt daarom ook bij vele opdrachtgevers in hoge mate gewaardeerd.

Inbos Tonsel BV is een onderdeel van de Groengroep Tonsel BV. Groengroep Tonsel bv is ruim 20 jaar een actieve en creatieve partner voor een grote groep uiteenlopende opdrachtgevers. Binnen de bedrijfsvoering worden hoge eisen gesteld aan kwaliteitszorg, milieuzorg en arbeidsomstandigheden. Groengroep Tonsel bv bestaat uit een aantal gespecialiseerde werkzaam-schappijen: Hoveniersbedrijf Tonsel BV, Boomkwekerijen Tonsel BV, Inbos Tonsel BV, Tuintechnisch adviesbureau Tonsel, Tuincentra Tonsel BV.

Binnen deze bedrijven zijn ruim 180 mensen werkzaam op het gebied van: *groenvoorzieningen (parken, plantsoenen, bedrijfssterreinen en tuinen) *sport- en recreatieprojecten *bos-, natuur- en landschapsbouw *ecologische- en milieukundige projecten *boomkwekerij en tuincentra.

INBOS TONSEL B.V.

UNIEK DOOR VEELZIJDIGHEID!

Horloseweg 10-12, 3845 LA Harderwijk, tel. 03417-59614, fax 03417-61034